

Телеком Србија

Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска бр. 2.

ФУНКЦИЈА ЗА ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

ДЕЛОВОДНИ БРОЈ :

388856/1-2016

ДАТУМ: 07.10.2016. године

Република Србија

РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА
ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ
- др Владица Тинтор, директор-

ПАК 106306 11103 Београд
Палмотићева бр.2.

ПРЕДМЕТ: Коментари на Нацрт Правилника о изменама и допунама Правилника о параметрима квалитета јавно доступних електронско комуникационих услуга и спровођењу контроле обављања делатности електронских комуникација

Поводом јавних консултација објављених на званичној Интернет страни Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге 07.09.2016. године, у вези са Нацртом Правилника о изменама и допунама Правилника о параметрима квалитета јавно доступних електронско комуникационих услуга и спровођењу контроле обављања делатности електронских комуникација (у даљем тексту Нацрт Правилника), износимо следеће коментаре и сугестије:

Члан 12. Правилника: Ротребно је изменити став 4. наведеног члана у виду прецизнијег дефинисања мерних тачака на којима се обавља мерење.

Члан 11. Нацрта Правилника: Потребно је прецизније навођење конкретних поступка мерења, контролних тачака и свих параметара везаних за мерења (број мерења, временске периоде у којима се реализује, доба дана, образац за израчунавање вредности,...), имајући у виду специфичности различитих технологија за пружање услуга. Такође, сматрамо да став 2. наведеног члана не треба брисати јер је неопходно да оператори буду упознати са листом стандарда који се примењују.

ТАБЕЛА 2 - Параметри квалитета јавних услуга у јавној мобилној комуникационој мрежи: У Нацрту Правилника додат је нови параметар „Однос са корисником“, оцена 5 до 1 на узорку корисника. Исти параметар од раније постоји у Табели 1 па предлажемо да се за наведене параметре прецизније дефинише начин мерења.

ТАБЕЛА 2. - Параметри квалитета јавних услуга у јавној мобилној комуникационој мрежи, Квалитет говорног сигнала оцењује се вредношћу MOS. (ITU-T G.107 Анекс Б): У колони Минимална вредност стоји „ $MOS \geq 3.60$ “ за јавну

говорну услугу на фиксној локацији“ – требало би да стоји „за јавну говорну услугу у мобилној мрежи“

ТАБЕЛА 4 - Параметри квалитета услуге приступа Интернету и Интернет услуге, Параметри мерени инструментом: За параметар „Проток“ као минимална вредност дефинисано је „ $\geq 80\%$ од уговореног протока у *kbit/s*“. Проблем представља xDSL технологија за коју није могуће унапред дефинисати и гарантовати проток који се омогућује кориснику. Познато је да приступне брзине у xDSL технологији зависе од бројних параметара од којих су најзначајнији: врста и квалитет претплатничке парице, број и врста xDSL линија примењених у истом каблу, дужина претплатничке парице односно удаљеност корисника од DSL приступног чвора. Неки од ових параметара, као на пример број и врста xDSL линија примењених у истом каблу, се динамички мењају током времена па се и максимална могућа приступна брзина која се може остварити на датој претплатничкој парици може мењати током времена. Корисницима се у оквиру понуђених пакета омогућавају максималне брзине за које у датом тренутку постоје техничке могућности за стабилан рад услуге, односно уговорена брзина у оквиру понуђеног пакета је максимално могућа брзина која омогућава стабилан рад услуге. Уговорени проток се због тога и дефинише одредницом „до“ (нпр. до 10 *Mbit/s*, до 20 *Mbit/s* и сл.) чиме се корисницима ставља до знања да постоји могућност одступања од максималног називног протока.

Технички разлози који оправдавају изузимање бежичних мрежа на исти или сличан начин су присутни и код xDSL мрежа. Из наведених разлога предлажемо да се напомена „* Осим за бежичне мреже“ прошири са „и приступ преко xDSL мрежа“.

Неопходно је појашњење границе за UL проток за UMTS технологију.

У приложеним табелама и извештајима постоји недоследност у погледу јединице мере изражене у данима. Увођењем нових параметара у поједине табеле и извештаје уведен је термин „радни дан“, који до сада није био коришћен. Истовремено, у параметрима који од раније постоје као рок је дефинисан „дан“. Јединица мере изражена у радним данима даје резултате повољније за операторе, али је уједно доста тежа за израчунавање, па предлажемо да се свуда као јединица мере дефинише „дан“.

С поштовањем,

**ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА
РЕГУЛАТОРНО-ПРАВНИ ОКВИР**

Slobodan Terzic
Слободан Терзић, дипл. инж.